

Brieven aan Anne¹ (4b)

De duivel²

Heel veel mensen heb ik horen praten over de duivel; hoe zij door hem werden verleid en dat het zijn schuld is dat alles zo beroerd gaat op aarde: hij is de grote schuldige. Maar is dit ook zo in Gods woord?

Duivel is in het Grieks *dia-bolos*. De letterlijke betekenis is ‘doorwerper’. Je zou *door-elkaar-werper* kunnen zeggen.

De duivel werpt alles door elkaar. Nou, daar hoeft ik niet veel over te zeggen, want als je om je heen kijkt, is het hem aardig gelukt. Ook wat het geloof betreft, is hij daar goed in geslaagd. Hij heeft de gelovigen uit de heidenen mooi om de tuin geleid. Kijk naar de wet: bijna alle gevestigde kerken geloven nog steeds, dat de wet voor hen bestemd is; ze hebben zich een slavenjuk laten opleggen (Galaten 5:1).

Het woordje ‘*bolos*’ is verwant aan het woordje ‘*bolê*’, weet je nog, van *neder-werping* (kata-*bolê*). En zo zie je maar, dat het woord – vooral in de grondtekst – ons heel veel duidelijk kan maken.

De NBG-vertaling gebruikt alleen al in de brieven van Paulus vier maal een ander woord voor *dia-bolos*. Ik zet ze even op een rij:

---

¹ Met de ‘Brieven aan Anne’ publiceren we gedeelten (soms in verkorte vorm) uit de correspondentie over geloof van Ruud van ’t Veer en zijn nichtje. Voor de integrale serie brieven verwijzen we u naar onze website: www.godswoordcentraal.nl

² Dit artikel is geheel gewijd aan Annes laatste vraag uit haar vorige brief (vraag 6).

duivel	Efeziërs 4:27, 6:11
kwaadspreekster	1 Timotheus 3:11
kwaadsprekend	Titus 2:3
lasteraar	2 Timotheus 3:3

In de NBG worden we best wel gewaarschuwd voor de duivel: ‘... en geeft de duivel geen voet ...’(Efeziërs 4:27) en ‘...om stand te kunnen houden tegen de verleidingen van de duivel ...’ (Efeziërs 6:11) of ‘... uit de strik van de duivel, die hen gevangen hield.’ (2 Timotheus 2:26). De NBG vertaalt *dia-bolos* goed, waar ze ook echt ‘duivel’ gebruikt.

Anders wordt het als het over mensen gaat; dan vonden de vertalers *duivel* toch wel te ver gaan. Toch maar even nakijken:

- Timotheus 3:11 – ‘Evenzo moeten hun vrouwen zijn, waardig, geen *duivels* (diabolos – NBG: kwaadspreeksters), *nuchter, betrouwbaar in alles.*’ Als de vertalers hadden begrepen, dat er gewoon *door-elkaar-werpers* stond, dan hadden ze er misschien *tegenwerkers* van kunnen maken, omdat dit heel goed weer zou geven, wat de bedoeling van Paulus is. Tegenwerkers kan je immers niet gebruiken, noch in de maatschappij, noch in een gemeente.
- Titus 2:3 gaat over precies hetzelfde.
- 2 Timotheus 3:3 gaat over, hoe gelovige mensen in de eindtijd zullen zijn, o.a. *duivels* (NBG: lasteraars), maar dan wel in de betekenis van *alles door elkaar werpen.*
- In Openbaring 12:9 wordt de duivel ook de *grote draak*, de *oude slang* en de *satan* genoemd. Je kunt dan gelijk denken aan de duivel in Genesis, die een slang gebruikte om Eva te verleiden.

Veel gelovigen hoor je zeggen, dat de duivel rondgaat als een briesende leeuw (1 Petrus 5:8). Petrus heeft het hier echter over een tijd vlak voordat het Koninkrijk (1000-jarig vrederijk) begint. Dit gebeurt pas als de gemeente, die Zijn lichaam is, de Here al tegemoet is gegaan in de lucht; wij worden gered voor de komende toorn.

De duivel wordt pas in de tijd van Openbaring 12 op de aarde geworpen. Let op, hij **wordt** erop geworpen. Wie zou dat anders kunnen doen dan God zelf? Het gaat volgens Zijn plan!

In Openbaring 20:1-3 zal je nog duidelijker worden dat de duivel absoluut niets te vertellen heeft: eerst wordt hij op de aarde geworpen en dan wordt hij 1000 jaar gebonden. Johannes zag ‘... *een engel nederdalen uit de hemel en hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan en hij bond hem 1000 jaren en wierp hem in de afgrond, opdat hij de volkeren niet meer zou verleiden, voordat de 1000 jaren voleindigd waren.*’

In het aan Israël beloofde Koninkrijk, het 1000-jarig vreedrijk, is de duivel dus niet aanwezig; hij zal daar niets kunnen uitrichten. De satan zal weer uit zijn gevangenis worden losgelaten (Openbaring 20:7) en dan begint-ie weer de volkeren aan de vier hoeken der aarde te verleiden. Daarna komt hij in de poel des vuurs terecht.

Zie je hoe planmatig alles door God geregeld is? Hij laat Zich niet door mensen of door wie dan ook in de war brengen.

Nog even op een rijtje:

- a) in onze tijd van genade is de duivel niet op aarde,
- b) God werpt hem op aarde, (Openbaring 12:9)
- c) Hij bindt hem 1000 jaar in de afgrond, (Openbaring 20:2)
- d) Hij laat hem gewoon weer een poosje los, (Openbaring 20:7)
- e) Hij werpt hem in de poel des vuurs. (Openbaring 20:10)

De duivel blijkt dus toch niet zoveel macht te hebben. Hij wordt door God gebruikt om *Zijn* plan uit te werken.

Dit kan je ook zien bij Judas. Jezus zegt in Johannes 6:70 tegen zijn discipelen: ‘*Heb Ik niet u twaalven uitgekozen? en één van u is een duivel.*’ Ook hier zie je weer, dat Jezus Zelf de discipel uitkoos die Hem ging verraden en dat Hij ook exact wist, wie het was. Hij koos Judas, omdat God iemand nodig had om volgens Zijn plan de Zoon te verraden; *duivel Judas* was nodig. Judas was een van ‘... *de voorwerpen des toorns, die ten verdere toebereid waren ...*’ (Romeinen 9:22)

In Johannes 13:2 lees je dat de duivel Judas in het hart had gegeven om de Zoon te verraden en in 13:27 dat de satan in hem voer, doch Jezus zegt er gelijk achteraan – omdat Hij hiervan op de hoogte was – ‘... *wat gij doen wilt, doe het met spoed.*’ Jezus zette er dus haast achter, maar de rest van de discipelen begreep er niets van en dacht, dat Judas iets moest gaan kopen voor het feest, enz.

‘Satan’ (shn) is het Hebreeuwse woord voor ‘duivel’ en de betekenis is tegenstander/opponent. Het heeft dus een iets andere betekenis dan het Griekse woord dia-bolos, maar – zoals we gezien hebben – vallen duivel, satan, slang en draak onder één noemer. (Openbaring 20:2)

Satan wordt in de brieven van Paulus overal met *satan* vertaald, dus daarover is geen misverstand. 2 Corintiërs 11:14, 15 zegt, dat de satan zich voordoet als *een engel des lichts*, met andere woorden, hij doet net of hij een boodschapper van Christus is.

In de evangeliën komt satan ook enkele malen voor. Ik wil alleen even kijken naar Mattheus 16:23, waar Jezus tegen Petrus zegt: ‘Ga weg, achter Mij, satan ...’ Waarom Jezus dit zei kan je erboven lezen, want Petrus ging Jezus waarschuwen (NBG: bestraffen). Hij was het niet eens met de dood, waarover Jezus van Zichzelf sprak. Petrus was in dit geval een satan ofwel een tegenstander.

Ik wil je ook nog iets uit het Oude Testament laten zien, namelijk uit Job 1:6 t/m 2:10. Het is wel een lang stuk om te lezen, maar voor ons onderwerp is het een heel belangrijk Bijbelgedeelte.

De zonen Gods (dat zijn hier hemelingen) stelden zich voor de Here (vers 6), en wie stond erbij? *De satan!* De Here voert een heel gesprek met hem over Job. ‘*En de Here zei tot de satan: Zie al wat Job bezit, zij in uw macht; alleen tegen hemzelf zult gij uw hand niet uitstrekken.*’ (vers 12) Hieruit blijkt, dat de satan zomaar in en uit kan lopen bij God en dat hij macht krijgt om Job iets aan te doen.

Job 2:1. Weer stellen de zonen Gods zich voor de Here en onder hen wat opnieuw de satan. ‘*En de Here zeide tot de satan: Zie hij [Job] is in uw macht, alleen spaar zijn leven.*’ (vers 6)

De satan kan niets beginnen zonder toestemming van God, wat wij ook in Openbaring hebben gelezen. God bepaalt, wat de satan kan doen en laten; hij is niets meer en niets minder dan een instrument des toorns, dat ten verderve is toebereid.

Laat je nu niet meevoeren door allerlei gedachten. Job had gewoon het goede antwoord (wat wij als gelovigen helaas maar al te veel vergeten). Als de vrouw van Job probeert hem God vaarwel te laten zeggen en te sterven, zegt hij: ‘... zouden wij **het goede van God aannemen en het kwa-**

de niet?' (vers 10) Wat de meeste gelovigen tegenspreken, zegt Job hier toch luid en duidelijk:

Het goede en het kwade komen allebei van God.

Het probleem van veel gelovigen is, dat zij alleen het goede van God verwachten; met het kwade heeft God niets te maken.

In Johannes 8:44 staat van de duivel: *'Die was een mensenmoorder van den beginne en staat niet in de waarheid, want er is in hem geen waarheid is.'*

Het volgende gedeelte is echt mooi; *'Wanneer hij de leugen spreekt, spreekt hij naar zijn aard, want hij is een leugenaar en de vader der leugen.'*

Als je Genesis 1:21-25 leest, dan zie je, dat alle dieren door God naar hun **aard** geschapen zijn. Je kan zomaar de parallel trekken met de duivel: die is ook door God geschapen *naar zijn aard*. Hij *kan dus niets anders* dan God tegenwerken, omdat God het zo gewild heeft. En dan moet je Genesis 1:26 en 27 eens lezen. Daar staat, dat de mens geschapen is naar Gods **beeld**. Als je dat gaat beseffen: de tegenstander heeft gelijkenis met een dier en wij zijn naar Gods beeld!! Daarom moeten we de duivel niet al te veel macht toeschrijven: wij zijn hoger gesteld dan de duivel; hij heeft geen macht over ons, die geroepen zijn tot het lichaam van Christus. Alles wat hij ons probeert aan te doen, zal alleen maar tot gevolg hebben, dat God een beter instrument van ons maakt, terwijl de duivel denkt ons te pakken te hebben.

Kijk maar naar de kruisiging van Jezus. Satan dacht dat het hem gelukt was Christus uit te schakelen. Hij deed echter niets anders dan Gods plan ten uitvoer brengen. In Gods plan was de Zoon al vóór de nederwerping *het Lam* dat geslacht zou worden, zodat Hij hierdoor de verzoening met Gods gehele schepping teweeg zou brengen.

Het zijn gelovigen, behorend tot verschillende christelijke gemeenschappen, die de duivel zoveel macht toe schrijven. Ze denken, dat slechts een klein percentage van de mensheid gered zal worden. Dit is een staaltje van wat de duivel (de door elkaar werper) heeft kunnen

bereiken. In 1 Johannes 3:8 staat het ook duidelijk: de duivel zondigt van den beginne.

Als laatste wil ik je nog iets zeggen over Efeziërs 2:2. Daar staat dat wij gewandeld hebben: ‘... overeenkomstig de **loop** van deze wereld, overeenkomstig de **overste** van de **macht** van de lucht, van de geest die thans werkzaam is in de kinderen van de ongehoorzaamheid.’

De Griekse woorden met hun betekenis zijn:

NBG-vertaling	Grieks	
loop	eon ¹	eeuw ¹ / eeuwigheid ¹
overste	archon	vorst
macht	exousia	volmacht

Het gaat erom, dat wij ons niet bevinden in de *loop* van deze wereld, maar dat wij in de **eeuw**¹ (eeuwigheid) van deze wereld leven, in de ‘tegenwoordige boze wereld’ (lett.: tegenwoordige boze eon – Galaten 1:4).

De **vorst**, die hier genoemd wordt is de duivel. En hoewel hij niet hier op aarde rondloopt, is wel zijn geest werkzaam in de mensen hier op aarde. De duivel kan echter niet doen wat hij wil, want hij heeft niet *de macht* in handen, maar heeft **volmacht**. Volmacht moet je van iemand krijgen – in dit geval van God, de Schepper van hemel en aarde.

Gelovigen kunnen nooit achter deze begrippen komen als ze niet gewezen worden op het Grieks en de wezenlijke betekenis van de woorden.

Ook voor mij is het elke keer als ik het lees, weer verbazingwekkend – ik bedoel de grootheid van God, Die mijn Vader is, is zo overweldigend.

Ik moet je eerlijk bekennen, dat als je dit inzicht van God ontvangt, – en je gelooft het met geheel je hart en geheel je ziel en geheel je verstand en geheel je kracht – je nog niet klaar bent met de gelovigen, die je in je leven nog zal ontmoeten.

---

¹ Koenen Woordenboek N/N: onafzienbare tijdruimte, eeuwigheid.
Konkordant trefwoordenregister: een wereldtijd; de langste tijdsspanne (tijdperk).

Dat is ook de reden, dat ik niet zomaar tegen Jan en alleman over wat God aan mijn hart geopenbaard heeft, ga vertellen. Ik wacht altijd rustig af of er mogelijk ergens in een gesprek een door God gegeven opening komt en dan probeer ik heel voorzichtig hier en daar een tipje van de sluier op te lichten, zodat ze nieuwsgierig worden. Die voorzichtigheid neem ik in acht, omdat God het werk moet doen, want op eigen kracht verwijder je de mensen van je en komt het nooit meer tot een gesprek. Jij was in ons geval degene, die de duivel aanhaalde en ik wilde je deze uitleg niet onthouden.

Ik wilde haast zeggen bedankt, maar ik wil Hem danken voor de gegeven mogelijkheid dit aan jou bekend te mogen maken.

Ruud